

Ministerstwo Klimatu i Środowiska

Sekretarz Stanu
Urszula Sara Zielińska

DOZE-PL.050.11.2025.IW
4082164.16776715.13635127
Warszawa, 30-12-2025

Pan
Włodzimierz Czarzasty
Marszałek Sejmu RP

Szanowny Panie Marszałku,

w odpowiedzi na interpelację Posłanki Danuty Jazłowieckiej w sprawie aktualnego i planowanego udziału odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym Polski oraz finansowania transformacji energetycznej (K10INT13528) Ministerstwo Klimatu i Środowiska (MKiŚ) przekazuje poniższą odpowiedź przygotowaną we współpracy z Ministerstwem Energii.

1. Jaki jest aktualny procentowy udział energii wytwarzanej z odnawialnych źródeł energii w miksie energetycznym Polski (według najnowszych danych dostępnych Ministerstwu Klimatu i Środowiska)?

Aktualny udział procentowy energii wytwarzanej z OZE w latach 2024 i 2025 (do października włącznie) przedstawia poniższa tabela, sporządzona na podstawie danych publikowanych przez Agencję Rynku Energii S.A.:

Technologia	2024 r. [GWh]	2025 r. (do października) [GWh]	Udział OZE w ogólnej produkcji energii elektrycznej w 2024 r.	Udziału OZE w ogólnej produkcji energii elektrycznej w 2025 r. (do października)
elektrownie biogazowe	1 598,7	1 385,5	0,94%	0,97%
elektrownie biomasowe	4 567,1	3 499,6	2,70%	2,44%
elektrownie słoneczne	15 248,5	19 532,5	9,01%	13,63%
elektrownie wiatrowe	24 485,2	19 932,8	14,46%	13,91%
elektrownie wodne	2 124,4	1 263,4	1,25%	0,88%

spalanie wielopaliwowe	1 711,3	1 804,1	1,01%	1,26%
hybrydowa instalacja OZE	14,0	9,0	0,01%	0,01%
inne OZE	77,3	78,7	0,05%	0,05%
Produkcja energii elektrycznej z OZE	49 826,3	47 886,3	29,43%	33,41%

2. Jakie cele w zakresie udziału OZE przewiduje rząd na lata 2026, 2030 i 2035 – zarówno w kontekście krajowym, jak i w odniesieniu do wymogów unijnych?

Zgodnie z prognozami zawartymi w projekcie aktualizacji Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (dalej: aKPEiK), **opublikowanym przez Ministerstwo Klimatu i Środowiska w lipcu br., Polska dąży do osiągnięcia udziału OZE w końcowym zużyciu energii brutto na poziomie 30–32% w 2030 r.** Na realizację tego celu składa się wykorzystanie OZE w elektroenergetyce, ciepłownictwie i chłodnictwie oraz w transporcie. Cele dla lat po 2030 r. mają charakter prognostyczny – w 2040 r. udział OZE może wynieść 44–52%.

Należy podkreślić, że projekt aKPEiK aktualnie znajduje się w fazie finalizacji w Ministerstwie Energii. Po ostatecznym przyjęciu projektu przez Radę Ministrów, powyższe prognozy mogą ulec zmianie.

3. Jakie środki finansowe planowane są na realizację inwestycji w OZE w najbliższych latach, w tym:

- a. z Krajowego Planu Odbudowy (KPO),
- b. z funduszy unijnych w ramach nowej perspektywy finansowej 2021–2027,
- c. ze środków krajowych (budżet państwa, fundusze celowe, m.in. NFOŚiGW)?

Ze względu na szeroki, horyzontalny charakter pytania, udzielona odpowiedź obejmuje wyłącznie informacje dotyczące środków finansowych i działań pozostających w gestii **Ministerstwa Klimatu i Środowiska**.

a) Krajowy Plan Odbudowy (KPO)

Obecnie ze środków Krajowego Planu Odbudowy (KPO) realizowane są inwestycje, w ramach których na wsparcie rozwoju odnawialnych źródeł energii (OZE) przewidziano alokację w wysokości **ok. 19,03 mld euro**, w tym:

Część grantowa - obejmująca w ramach inwestycji MKiŚ, m.in.:

- **0,17 mld euro** na potrzeby systemów ciepłowniczych, w tym instalacji wykorzystujących bioenergię oraz odnawialne źródła energii (B1.1.1 Inwestycje w źródła ciepła w systemach ciepłowniczych),
- **3,10 mld euro** na wsparcie dla wymiany źródeł ciepła, termomodernizacji i instalacji OZE, np. fotowoltaika, pompy ciepła (B1.1.2 – Wymiana źródeł ciepła i poprawa efektywności energetycznej w budynkach jednorodzinnych),
- **0,39 mld euro** na instalacje OZE w budynkach instytucji edukacyjnych (B1.1.3 Termomodernizacja instytucji edukacyjnych),
- **0,33 mld euro** na instalacje OZE realizowane przez społeczności energetyczne (G1.1.2 Wspieranie rozwoju społeczności energetycznych),

Część pożyczkowa - obejmująca w ramach inwestycji MKiŚ, m.in.:

- **15,04 mld euro** na wsparcie inwestycji, w celu osiągnięcia budowy zeroemisyjnego systemu energetycznego, obejmujące m.in.: sieci elektroenergetyczne, biogaz i biometan, instalacje on-shore oraz wodór odnawialny (G3.1.4 Wsparcie na rzecz krajowego systemu energetycznego (Fundusz Wsparcia Energetyki).

Ze względu na horyzont czasowy KPO, wymagający aby do końca sierpnia 2026 r. potwierdzono realizację mierników określonych dla inwestycji, nie jest już planowane programowanie kolejnych środków.

b) Fundusze unijne w ramach perspektywy finansowej 2021-2027

W ramach programu **Fundusze Europejskie na Infrastrukturę, Klimat, Środowisko (FEnIKS) 2021-2027** na rozwój instalacji OZE wsparcie w wysokości **ok. 1,18 mld euro** przeznaczone jest na:

- **0,27 mld euro** - **Działanie 2.1 Infrastruktura ciepłownicza**, obejmujące inwestycje w źródła wysokosprawnej kogeneracji, oparte na OZE.
- **0,91 mld euro** - **Działanie 2.2 Rozwój OZE**, na inwestycje w instalacje OZE, w tym: fotowoltaikę, biometan z magazynami, biogaz,

Mając na względzie istotę wspierania rozwoju OZE, resort planuje kontynuować dofinansowania w tym zakresie w ramach nowej perspektywy polityki spójności 2028-2034.

Obecnie trwają prace nad przygotowaniem dokumentów programowych, dlatego dokładne wskazanie wysokości środków oraz ich przeznaczenia będzie możliwe na późniejszym etapie.

c) Środki krajowe (budżet państwa, fundusze celowe, NFOŚiGW)

Wsparcie dla OZE w ramach środków własnych NFOŚiGW na lata 2026-2031 wynosi **ok. 5,42 mld zł**. W ramach tych środków, niezależnie od innych źródeł finansowania, NFOŚiGW wspiera takie programy, jak:

- **Czyste Powietrze** – dotacje na pompy ciepła, fotowoltaikę, termomodernizację, pomocnicze magazyny ciepła/energii.
- **Mój Prąd** – wsparcie dla mikroinstalacji fotowoltaicznych (3–20 kW) oraz magazynów energii (min. 2 kWh).
- **Moje Ciepło** – dopłaty do pomp ciepła montowanych w nowych domach.

WFOŚiGW również realizują zadania obejmujące tematy związane z OZE m.in. w ramach programów dotacyjnych lub pożyczkowych, jednak nie da się ustalić ile z realizowanych projektów będzie dotyczyć tematów bezpośrednio związanych z OZE. Obecnie wiele Funduszy jest na etapie opracowywania planu na rok 2026, stąd nie jest możliwe wskazanie szczegółowych kwot.

Dodatkowe źródła finansowania

Fundusz Modernizacyjny

Warto wspomnieć także o programach finansowanych z Funduszu Modernizacyjnego, któremu przyznano ok. **6,3 mld zł** na instalacje OZE:

- „Rozwój kogeneracji w oparciu o biogaz komunalny” (**1,5 mld zł**) - instalacje OZE do fermentacji selektywnie zebranych bioodpadów komunalnych i wykorzystanie uzyskanego biogazu do wytwarzania energii w warunkach wysokosprawnej kogeneracji;
- „Poprawa bezpieczeństwa energetycznego poprzez wykorzystanie biometanu” (**0,8 mld zł**) - program wspiera przedsiębiorców w budowie biometanowni, w tym zasilanych biogazem rolniczym, a jego celem jest powstanie co najmniej 15 instalacji do wytwarzania biometanu, wytwarzających co najmniej 17,6 mln m³ biometanu rocznie;
- „Wysokosprawna kogeneracja z biogazu wytwarzanego z biomasy, w tym z odpadów komunalnych” (**1 mld zł**) - program wspiera przedsiębiorców w budowie nowych, rozbudowie lub modernizacji istniejących instalacji wytwarzania i wykorzystania biogazu uzyskiwanego w procesie fermentacji biomasy, ze szczególnym uwzględnieniem biomasy odpadowej, w celu wytwarzania energii elektrycznej i ciepła w wysokosprawnej kogeneracji;
- „Energia dla wsi” (**3 mld zł**) - wsparcie rolników, spółdzielni energetycznych lub jej członków w budowie instalacji fotowoltaicznych, turbin wiatrowych, biogazowni i elektrowni wodnych.

4. Jak wygląda aktualny harmonogram wygaszania kopalń węgla w Polsce oraz jakie działania podejmuje rząd, by zapewnić płynną transformację energetyczną w regionach górniczych?

W zakresie harmonogramu wygaszania kopalń węgla w Polsce, w 2026 r. planowane jest rozpoczęcie procesu likwidacji KWK Bobrek, Ruchu Wujek w KWK Staszic-Wujek oraz Ruchu Bielszowice w KWK Ruda. Harmonogramem zamykania kopalń węgla kamiennego energetycznego jest ujęty w Umowie Społecznej z 2021 r. Rząd podejmuje

szereg działań mających na celu zapewnienie płynnej transformacji energetycznej w regionach górniczych, koncentrując się zarówno na aspektach gospodarczych jak i społecznych. Kluczowym elementem transformacji jest nowelizacja ustawy o funkcjonowaniu górnictwa węgla kamiennego, która wprowadza mechanizmy umożliwiające uporządkowane i społecznie akceptowalne wygaszanie kopalń. Ustawa została przekazana 10 grudnia br. do podpisu Prezydenta RP. Zgodnie z jej założeniami, przedsiębiorstwa górnicze będą samodzielnie prowadzić proces likwidacji zakładów, a koszty tych działań zostaną pokryte ze środków budżetu państwa. Równolegle wdrożony zostanie system świadczeń osłonowych dla pracowników przedsiębiorstw górniczych, na który składają się urlopy górnicze, urlopy dla pracowników zakładów przeróbki mechanicznej węgla oraz jednorazowe odprawy pieniężne w wysokości 170 tys. zł netto. Instrumenty te umożliwią bezpieczne odejście z sektora i złagodzą skutki społeczne transformacji. Ważnym, wprowadzanym nowelizacją rozwiązaniem, jest także umożliwienie przekazywania mienia kopalń jednostkom samorządu terytorialnego w drodze darowizny, co stworzy możliwość wykorzystania terenów pokopalnianych do nowych inwestycji, w tym związanych z odnawialnymi źródłami energii i rozwojem lokalnej przedsiębiorczości. To szansa na tworzenie nowych miejsc pracy i nadanie regionom pogórnicych zupełnie nowej tożsamości gospodarczej.

Wszystkie te rozwiązania mają na celu zapewnienie stabilności społecznej i gospodarczej w regionach górniczych oraz stworzenie warunków do rozwoju nowych gałęzi energetyki i przemysłu, zgodnych z krajowymi i unijnymi celami klimatycznymi. Transformacja energetyczna w regionach górniczych to nie tylko proces stopniowego wygaszania kopalń, lecz również otwieranie nowych możliwości rozwojowych. Obejmuje ona inwestycje w nowoczesne technologie, wspieranie lokalnej przedsiębiorczości oraz budowanie trwałych podstaw dla przyszłości energetycznej kraju, przy jednoczesnym zapewnieniu poszanowania dla pracowników i społeczności, które przez lata tworzyły fundament polskiego górnictwa.

W zakresie działań podejmowanych przez rząd, aby zapewnić płynną transformację energetyczną w regionach górniczych, w ramach aktualizacji projektu Krajowego Planu w dziedzinie Energii i Klimatu do 2030 r. z perspektywą do 2040 r. (aKPEiK) wskazano działania, mające na celu łagodzenie skutków odchodzenia od węgla i zapewnienie rozwoju regionów górniczych. W ramach działania **150. Zapewnienie wsparcia dla regionów węglowych**, wdrożone zostaną programy szkoleniowe i umożliwiające przekwalifikowanie pracowników, a także programy rozwoju lokalnego, partnerstwa i współpracy. Z kolei działanie **151. Zapewnienie rozwoju regionów węglowych** obejmie inwestycje, które priorytetowo obejmą obszary społecznie wrażliwe, aby zapewnić sprawiedliwy przebieg transformacji, modernizację istniejącego przemysłu oraz budowę nowego sektora przemysłowego opartego na innowacyjnych rozwiązaniach, który stanie się filarem zrównoważonego rozwoju gospodarczego. Niezwykle istotnym elementem procesu transformacji będzie również **kształcenie i doskonalenie kadr ujęte w działaniu 158.**

Placówki oświaty będą rozwijać krótkie formy kształcenia, takie jak kursy, szkolenia i mikroświadczania, umożliwiające zmianę lub uzupełnienie kwalifikacji. Istotną rolę odegrają również pozaszkolne formy edukacji, w tym doradztwo zawodowe dla osób dorosłych, zwiększenie elastyczności ofert oraz wdrożenie modułowych szkoleń.

5. W jaki sposób planowane jest zaangażowanie i przekwalifikowanie pracowników sektora górniczego, tak aby mogli oni znaleźć zatrudnienie w rozwijającym się

sektorze OZE – np. w budowie i obsłudze instalacji fotowoltaicznych, farm wiatrowych czy przy modernizacji sieci energetycznych?

Proces transformacji energetycznej wymaga stworzenia kompleksowych rozwiązań, które umożliwią pracownikom sektora górniczego płynne przejście do nowych obszarów zatrudnienia. Kluczowym elementem tego procesu jest wdrożenie systemu zachęt inwestycyjnych w regionach wydobywczych, co pozwoli na rozwój lokalnych rynków pracy w branżach związanych z odnawialnymi źródłami energii oraz w sektorach wspierających transformację. W tym kontekście szczególne znaczenie ma wzmocnienie tzw. *local content*, czyli maksymalnego wykorzystania krajowych zasobów, technologii i kompetencji w realizacji inwestycji energetycznych. Preferencyjne traktowanie polskich przedsiębiorstw w zamówieniach publicznych oraz uproszczenie procedur inwestycyjnych będą sprzyjać budowaniu silnej pozycji krajowych firm w strategicznych projektach.

Równolegle konieczny jest rozwój oferty edukacyjnej i szkoleniowej. Uczelnie i instytucje edukacyjne będą oferować krótkie formy kształcenia, takie jak kursy, szkolenia czy mikropoświadczenia, umożliwiające szybkie zdobycie nowych kompetencji. W związku z rosnącym zapotrzebowaniem na kadry w obszarach takich jak technologie OZE, energetyka jądrowa, magazynowanie energii, technologie wodorowe, zarządzanie energią, termomodernizacja budynków, elektromobilność czy cyfryzacja rozwiązań energetycznych, programy szkoleniowe będą dostosowywane do potrzeb rynku i wspierane przez działania Ministerstwa. Ważną rolę odegrają również pozaszkolne formy edukacji, w tym doradztwo zawodowe dla osób dorosłych, zwiększenie elastyczności ofert oraz wdrożenie modułowych szkoleń. Prowadzone będzie mapowanie potrzeb regionów w zakresie dostępności i kwalifikacji kadr w sektorach energetycznych i okołobranżowych, a także projektowanie nowych kierunków kształcenia i doskonalenia zawodowego. Istotnym aspektem jest integracja działań szkoleniowo-rekrutacyjnych pomiędzy instytucjami publicznymi, samorządami, organizacjami społecznymi i sektorem prywatnym.

Obecnie w Ministerstwie Energii trwają prace nad projektem Białej Księgi Zrównoważonej transformacji regionów węglowych w Polsce 2025–2049. Dokument powstał we współpracy Ministerstwa z przedstawicielami środowiska naukowego (Politechnika Śląska, Uniwersytet Śląski, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach, Akademia WSB) oraz z ekspertami Banku Światowego. Biała Księga formułuje rekomendacje dla procesu transformacji w wymiarze społecznym, gospodarczym oraz zarządczym, w tym dotyczące transformacji energetycznej.

W wymiarze społecznym proces transformacji regionów węglowych w Polsce wymaga zapewnienia wielopoziomowego wsparcia, od programów przekwalifikowania i edukacji ustawicznej, przez ochronę socjalną i dedykowane mechanizmy osłonowe, po aktywne włączanie społeczności lokalnych w proces decyzyjny tak, aby łagodzenie skutków wygaszania górnictwa szło w parze z tworzeniem nowych perspektyw rozwojowych i wzmocnieniem tożsamości kulturowej regionów.

W wymiarze gospodarczym kluczowe jest zdywersyfikowanie struktury ekonomicznej terenów pogórnicznych poprzez rozwój nowych branż, zwłaszcza zielonych technologii, odnawialnych źródeł energii, przemysłów kreatywnych i sektorów wysokich technologii a także poprzez pełne wykorzystanie istniejącej infrastruktury przemysłowej i kadrowej, tak by przekształcenie majątku i aktywów górniczych stało się impulsem dla reindustrializacji i budowy trwałych przewag konkurencyjnych regionów.

W wymiarze zarządczym i energetycznym transformacja powinna być prowadzona w oparciu o spójną i skoordynowaną strategię, łączącą inwestycje w nowoczesną infrastrukturę energetyczną (sieci, ciepłownictwo, źródła zero- i niskoemisyjne) z

mechanizmami chroniącymi obywateli przed ubóstwem energetycznym, przy jednoczesnym wzmocnieniu instytucjonalnej zdolności samorządów i państwa do realizacji projektów wielkoskalowych, co wymaga przejrzystych ram finansowych oraz trwałego dialogu.

Dodatkowo, zgodnie ze stanowiskiem Ministerstwa Funduszy i Polityki Regionalnej, środki unijnego Funduszu Sprawiedliwej Transformacji (FST) przeznaczone dla pięciu województw z regionami górniczymi, mają na celu łagodzenie skutków społecznych, gospodarczych i środowiskowych związanych z przejściem na gospodarkę neutralną klimatycznie. Za najbardziej narażone na negatywne skutki transformacji uznano podregiony w województwach: śląskim, wielkopolskim, dolnośląskim, łódzkim i małopolskim. W ramach podziału środków z FST, Polsce przyznano na lata 2021–2027 łącznie 3,85 mld euro. Środki te mogą być przeznaczone m.in. na inwestycje w MŚP i startupy, tworzenie nowych firm, działania badawcze i innowacyjne, transfer technologii, rozwój kompetencji zawodowych, aktywizację zawodową, włączenie społeczne oraz infrastrukturę edukacyjną i opiekuńczą.

Z wyrazami szacunku

Urszula Zielińska
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Klimatu i Środowiska
/ – podpisany cyfrowo/